

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת ברכות

כללים לשימוש

[ ] = מקור או טעם הדבר
( ) = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאו' = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיך.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

כל הזכויות שמורות
תש"ס

כתובת להערות :
גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ד תפלת השחר

גמ' כו. - כח :

שחרית - ת"ק - עד חצות, ר"י ולהל' - עד ד' שעות [תמיד רק עד ד' שעות] ועד בכלל מכאן ואילך (תשלומין) יש שכר תפלה אבל לא בזמנה

שכח מנחה מתפלל ב' ערבית ואין בזה משום בטל קרבנו דרחמי היא

ביטל תפלה במזיד - לא יוכל לתקון

שכח מנחה שבת - יבדיל רק בערבית ראשונה

הבדיל בשנייה - רק השנייה עלתה לו [אסור להקדים תשלומין]

ר' יוסי בר' חנינא - תפלות אבות תקנום ואסמכינהו רבנן אקרבנות

ר' יהושע בן לוי - כנגד תמידין

מנחה : ת"ק - עד הערב

ר"י - עד פלג המנחה ($10\frac{3}{4}$) [תמיד עד אז]

להל' - דעבד כמר, כמר

מנחה גדולה (רש"י - להקדים) - $6\frac{1}{2}$, מנחה קטנה (רש"י - זמן תמיד) - $9\frac{1}{2}$

לקיטת המן ג' שעות

קבל שבת - יכול להתפלל ערבית מבעו"י

אסור לעבור כנגד המתפללין אלא חוץ לד' אמות

רב יהודה אמר רב - לא יתפלל שוה לרבו, אחורי רבו [לרש"י - יוהרא]

ר' ירמי' בר אבא - תלמיד חבר מתפלל אחורי רבו

יחיד שהתפלל ערבית שבת מבעו"י בטעות - יכול לעשות מלאכה ויחזור ויתפלל

אבל ציבור א"צ לחזור ולהתפלל

התפלל ערבית מבעו"י - יכול לקדש, להבדיל מבעו"י

ערבית - כל הלילה [אברים ופדרים]

ר"ג, אביי להל' - חובה; ר' יהושע, רבא ורב להל', וכן הל' - רשות

{ העברת ר"ג ומינוי ראב"ע לנשיאות, אתוספו כמה ספסלי, עדיות בו ביום נשנית,

ר' יהושע מחל לר"ג בשביל כבוד אביו, לדרוש ר"ג ג' שבתי וראב"ע א' }

בזה"ז גר עמוני מותר בקהל [סנחריב בבל ומרובא פריש]

מוסף - ת"ק - כל היום - ר' יוחנן - והמאחר נקרא פושע; ר"י - עד ז' שעות ועד בכלל

ת"ק, ר' יוחנן להל' - מנחה קודם מוסף [תדיר, רש"י - שלא יקרא פושע גם עליה]

ר"י - מוסף קודם מנחה [מצוה עוברת]

טעימה אסורה לפני מוסף לרב הונא, מנחה לר' יהושע ב"ל, ואין הל' כמותם

אסור להקדים תפלתו לציבור בבית הכנסת

גמ' כח. - ל.

{ תפלת ר' נחוניא; כשחלה ר"א לימד אורחות חיים; כשחלה ריב"ז - בוכה, יש לפני ב' דרכים ואיני

יודע באיזו מוליכים אותי, יה"ר שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם }

שמו"ע כנגד אזכרות שבהבו לה', בק"ש, חוליות השדרה

ברכת המינים (שמואל הקטן תקנה) - קל הכבוד הרעים, אחד, חוליא קטנה

כריעה למצטער מספיק שנענע ראשו

ש"ץ שלא אמר ולמלשינים - מעלין אותו מש"ץ אא"כ התחיל וטעה באמצע

לאביי צדיק מעיקרו אינו נעשה רשע, ורבא חולק

{ ז' ברכות דשבת, ט' דר"ה, כ"ד דתענית כנגד מי }

ר"ג - שמו"ע כל יום

ר' יהושע - רב - מעין כל ברכה, שמואל - הביננו חוץ ממוצ"ש, מימות הגשמים
ר"ע - שגורה בפיו - שמו"ע, אם לא - כר' יהושע

לא הזכיר גבורות גשמים - מחזירין, הבדלה - אין מחזירין [יאמר על הכוס], טל ומטר - יאמר בשומע
תפלה, אח"כ - חוזר

יעלה ויבא - חוזר לרצה - עד שעקר רגליו -

לל"ק דרנב"י הרגיל בתחנונים אח"כ - חוזר לרצה אפי' אחר עקירת רגליו
ל"ב - לא רגיל בתחנונים, חוזר לראש אחר שים שלום

תפלתו קבע: כמשי, בלי לשון תחנונים, בלי חידוש, בלי דמדומי חמה (למערבא - מנחה לא [שמא
תטרף השעה])

בסכנה - תפלה קצרה אפי' מהלך, בלי ג' ראשונות ואחרונות ובביתו חוזר ומתפלל (משא"כ בהביננו)

רב חסדא - תפלת הדרך יה"ר ה' אלקי, אביי - ה' אלקינו וכו'
רב חסדא - מעומד, רב ששת - אפי' מהלך

תפלת הדרך עד פרסה (רש"י - אבל לא אחר שהלך פרסה, בה"ג - אבל לא כשהולך סה"כ פחות מפרסה)

רוכב אחמור - אם יכול ירד להתפלל

רבי, להל' - ישב במקומו [אין דעתו מיושבת (רש"י - מעוכב הדרך)]

פונים לא"י... בית הכפרת, סומא - לאביו שבשמים

{ נמצאו כל ישראל מכוונים את לבם למקום אחד [לתלפיות - תל שכל פיות פונים בו] }

אבוא דשמואל ולוי כת"ק - יוצא לדרך מוקדם יתפלל (לרש"י - קודם עמוד השחר), ואח"כ יקרא ק"ש
בזמנו [תפלה מעומד עדיף ממהלך]

רשב"א - ק"ש בזמנו ואח"כ תפלה [סמיכת גאו' לתפלה עדיף]

רב אשי - ק"ש ותפלה בזמנו מיושב, ושוב פעם בביתו אח"כ מעומד [רש"י - לכוין לבו]

גמ' ל. - ל.:

ראב"ע - לת"ק מוסף רק בציבור

ר"י, ר' חייא ב"ר ושמואל להל' - במקום שאין ציבור, יחיד מתפלל

חכמים, ר' ינאי - אפי' ביחיד

אם לא יכול לכוין דעתו לא יתפלל

שכח של ר"ח בציבור (רש"י - שיכול לשמוע מש"ץ, בה"ג - הש"ץ עצמו) אינו חוזר שיכול לאומרה ב...מנחה

שכח ר"ח בערבית אין מחזירין [אין קי' החודש], לאמימר חוץ מחודש חסר ורב אשי חולק

שיעור הפסק בין תפילות - בכדי שיכול ליישב דעתו לחנן

רש"י ל.:

התפלל אתה חונן במוסף בציבור אין מחזירין